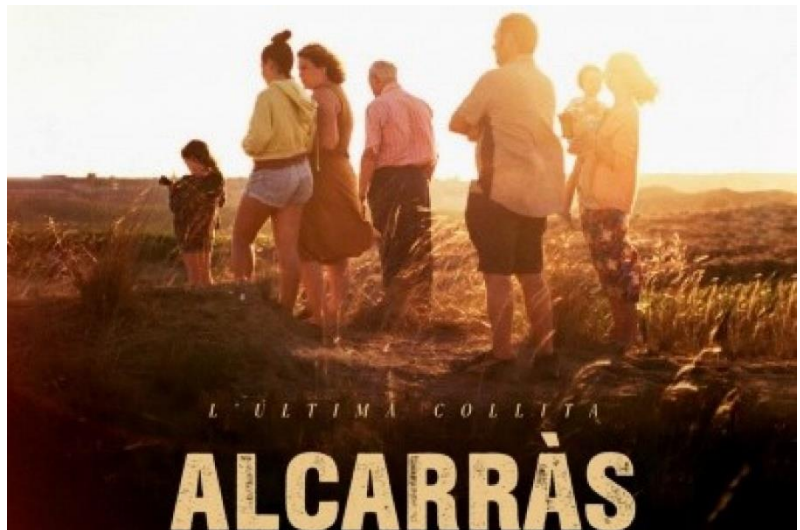

ALCARRÀS

Proposta didàctica de Ramon Breu

SINOPSI-COMENTARI

Els Pinyol eren uns terratinents d'Alcarràs, un poble de la comarca del Segrià a 12 quilòmetres de Lleida, que van sobreviure a la Guerra Civil gràcies als Solé, una família de parcers que, jugant-se la vida, els va protegir i els va amagar en un soterrani. Els pagaren el favor amb terres, però sense cap tràmit legal, només amb una encaixada de mans. Vuitanta anys després, el net del vell patriarca no vol saber res de remots favors i projecta arrencar els arbres fruiters per instal·lar-hi plaques solars. És millor negoci que l'agricultura perquè la rendibilitat de la fruita és irrisòria. A més, no hi ha cap document que digui que aquells bancals no són seus.

Aquest és el punt d'arrancada d'*Alcarràs* (2022), Os d'Or a la Berlinale, segon film de Carla Simón, després de la celebrada *Estiu 1993*. A *Alcarràs* també els nens tenen un paper protagonista, especialment la petita Iris (Ainet Jounou), però la directora amplia el seu punt de vista a adolescents i a adults de la família, per endinsar-nos en un terreny coral, intergeneracional, d'una família pagesa que al llarg d'un estiu es veurà abocada a encarar la seva darrera collita, i probablement a canviar la seva forma de vida. Ens trobem, doncs, davant la crònica del final de tota una manera d'entendre el vincle personal i col·lectiu amb la terra. Però tot això la pel·lícula no ens ho exposa ordenadament, sinó emocionalment. I és que Carla Simón ens explica d'on venim, ens fotografia les nostres infanteses, les nostres adolescències, a la nostra gent gran i a les nostres històries de vida.

Guanyar l'Os d'Or en un festival del prestigi del berlinès, representa una espècie de miracle, una cosa així com un miratge d'una societat que valorés una mirada, una cultura i una llengua minoritzades, injuriades i menystingudes. Guanyar aquest important premi és una cosa semblant a desmentir que només les llengües hegemòniques obren horitzons als creadors. És constatar que només entén el que vol escoltar sense importar l'idioma.

Alcarràs posseeix una ànima, un sentir i una arrel neorealistes profundament compromeses amb l'entorn i amb una perspectiva humanista. En aquesta ocasió, la directora treballa amb més actors i actrius que en la seva obra anterior, i gairebé tots són no professionals. El rodatge es va dur a terme en localitzacions reals, filmades sense filtres preciosistes, i els personatges parlen la varietat nord-occidental de la llengua catalana sense sotmetre's a l'estàndard. Tampoc sentim cap altra música que no sigui la que canten o escolten aquests personatges.

Malgrat inspirar-se en una experiència pròxima, la història no és exactament la d'una família en concret, i a la vegada podria ser la de moltes. Però que aquesta aposta per una ficció naturalista no ens enganyi: requereix molta preparació, un gran control de la posada en escena i un talent infinit per a dur a terme un film com *Alcarràs*, que ens condueix al lloc més profund de l'univers que presenta, des d'una mirada nítida, fluïda, transparent.

Cap a la meitat del metratge, l'Iris canta per al seu avi (el padrí) Rogelio la *Cançó de pandero*, el tema musical que marca la pel·lícula: "Si el sol fos jornalero,/ no matinaria tant;/ si el marquès hagués de batre,/ ja ens hauríem mort de fam./ Jo no canto per la veu,/ ni a l'alba ni al nou dia,/ canto per un amic meu/ que per mi ha perdut la vida.". La nena converteix una petita representació familiar en el moment més emotiu del relat, el que millor resumeix allò que ens transmet la pel·lícula. L'Iris aconsegueix que ressoni la memòria històrica i la memòria de la desigualtat que l'avi ha transmès per via oral. Es tracta d'un instant que sacseja l'emoció col·lectiva, dins i fora de la pantalla, com poques obres del nostre cinema ho havien aconseguit fins ara.

FITXA DE LA PEL·LÍCULA

Títol original: *Alcarràs*

Any: 2022

País: Catalunya

Durada: 115 minuts

Direcció: Carla Simón

Guió: Carla Simón i Arnau Vilaró

Producció: Tono Folguera; Sergi Moreno; Stefan Schmitz; María Zamora.

Fotografia: Daniela Cajías

Muntatge: Ana Pfaff

Música: Andrea Koch

Intèrprets: Jordi Pujol Dolcet (Quimet); Anna Otin (Dolors); Xènia Roset (Mariona); Albert Bosch (Roger); Ainet Jounou (Iris); Josep Abad (Rogelio); Montse Oró (Nati); Carles Cabós (Cisco); Joel Rovira (Pere); Isaac Rovira (Pau); Berta Pipó (Glòria); Antònia Castells (Tieta Pepita).

PANTALLA D'ACTIVITATS

1. Escriviu la sinopsi del film.
2. Analitzem els següents personatges:

	Característiques	Evolució al llarg del film	Aquest personatge em recorda a
Quimet			
Dolors			
Rogelio			
Roger			
Mariona			
Iris			
Nati			
Glòria			

3. En els primeres imatge de la pel·lícula, què fan els nens jugant dins d'un cotxe abandonat? Per què els hi prenen?
4. Quan l'Iris i els bessons arriben a casa corrents, es troben amb un problema que causa un gran preocupació a la família, quin és?
5. Per què els Pinyol, terratinents del poble, havien cedit les terres als pares del padrí Rogelio? Com és que no hi ha cap document que ho acrediti?
6. Què vol fer l'amo en aquelles terres plenes d'arbres fruiters? Per què?
7. Com és que en Pinyol no se n'adona del cost humà i material que representa per a la família protagonista la seva decisió? Com intenta compensar les conseqüències de la seva decisió?
8. Com és que en Quimet pateix tant de mal d'esquena?
9. Com interpretes la mala relació entre en Quimet i el seu fill, en Roger?
10. Què són les furgonetes blanques que, de tant en tant, apareixen en el film?
11. Per què en Quimet discuteix amb en Pinyol i rebutja treballar en el manteniment de les plaques? Com ho argumenta?
12. La Nati i el seu marit, en Cisco, sí que accepten treballar en el nou negoci de les plaques. Com ho valoren?
13. Que opines de l'agressió d'en Quimet al seu cunyat?
14. En la representació que fan els nens per a la família, l'Iris canta una cançó. Què diu? Quin poder emotiu i simbòlic té per a la pel·lícula?
15. Per què la Mariona i en Roger estan tan preocupats per la situació i l'actitud del seu pare?
16. Què va fer el padrí Rogelio al bar? De què se n'assabenta?
17. Els bessons i l'Iris juguen dins d'una cova i amb unes pistoles. A què juguen? Quina relació té el joc amb la història del film?
18. Quan la família va a la festa major del poble, ens assabentem d'un fet sobre la Glòria. Quin és?
19. Per què la Mariona no vol ballar en l'actuació de l'escala en hi-fi?
20. Quan el tiets porten a en Roger, que s'havia passat la nit a la discoteca, la Dolors li venta una cleca al seu fill, però també a en Quimet. Per què?
21. Per què en Roger i la Mariona li porten conills morts a en Pinyol? D'on havien tret la idea?
22. Què reivindiquen i què denuncien els pagesos quan fan la manifestació?
23. Explica el simbolisme de les darreres imatges, quan tots els membres de la família observen com una excavadora arrenca els arbres fruiters.

LLENGUATGE I TÈCNiques AUDIOVISUALS

1. La pel·lícula s'obre amb grans plans generals. Identifica'ls i explica quina funció fan.
2. *Alcarràs* està ple de primers plans. Fixa't amb els primers plans sobre el padrí Rogelio, per exemple, en els primers minuts. Quin paper fan els primers plans en una producció audiovisual.
3. T'has fixat en que no hi ha banda sonora? Només se sent música si els protagonistes canten o són en un lloc on algú posa o toca música. Quina intenció creus que té aquest fet?

4. El ritme de la pel·lícula és lent i els plans són llargs, molt més llargs que en la majoria de pel·lícules, sobretot les comercials. Investiga per què.
5. Què és un *tràveling*? Observa els *tràvelings* dels minuts 60 i 71. De quina tipus de *tràvelings* es tracta?
6. Al minut 103 en Quimet plora, degut a la situació que està vivint i al comportament que ha tingut cap a la seva família. Amb quin moviment de càmera s'ha rodat aquesta escena?

Vegeu el blog de suport: <http://llenguatgecinematografic.wordpress.com/>

TRÀVELING DE LECTURES

RETRAT D'UN OFICI QUE S'ESTÀ ACABANT

“Això estava plantat. Aquí hi havia arbres. Aquí també. Aquests els van arrencar fa uns anys”. Joaquim Dolcet va assenyalant camps a esquerra i dreta a mesura que la furgoneta avança sotraguejant per un camí que uneix Alcarràs amb Lleida. El Joaquim té 54 anys i tota una vida dedicada a la terra. De petit eren 21 a la seva colla. Un terç van fer-se pagesos, seguint l'exemple de casa, però avui ja només queda ell. “I només tinc ganes d'acabar”, remata.

Al Segrià, en una dècada, el nombre de pagesos ha caigut un terç: el 2021 n'hi havia censats 3.268. Però és que el panorama de futur és més preocupant. No hi ha relleu generacional i prop d'un 60% dels pagesos estan a un pas de la jubilació.

“La Carla Simón m'agrada perquè ha retratat un ofici que s'està acabant; quan, en canvi, han vingut mil polítics aquí que no ho han vist. Fem tard per salvar l'ofici”, argumenta el Joaquim. Amb el seu film *Alcarràs*, la cineasta catalana ha posat sobre la taula una problemàtica que fa anys que afecta desenes de pobles de la plana de Lleida. I Alcarràs n'és el paradigma perquè és el “terme pagès per excel·lència”.

Hi ha molts factors que ho expliquen. Els preus que s'obtenen per la collita n'és un. En els últims anys moltes temporades amb prou feines es cobreixen despeses, i en algunes directament es perden diners. El Joaquim fa números mentre mira els llargs rengs de “*paraguayos*” (préssecs plans) que té en una de les seves finques. Són dues hectàrees amb 1.500 arbres. L'any 1997 en va treure 6 milions de les antigues pessetes (36.000 euros). En l'última collita, 22.000 euros. En aquests 25 anys, a més, els costos s'han multiplicat per tres o per quatre. Sense anar més lluny, l'any passat va comprar l'adob a 49 cèntims i enguany a 82. “Un quilo de *paraguayos* té un cost de 39 cèntims. Fa quatre anys vaig vendre a 29,5 cèntims el quilo i l'any passat a 60. Una persona que només tingui fruita és molt complicat que se'n pugui sortir”, argumenta. Per això, molts pagesos han decidit diversificar el negoci; no dependre només de la

fruita. Ell mateix va fer una planta solar el 2007 i el 2014 va construir dues granges amb 1.050 porcs cadascuna. Una manera d'assegurar uns ingressos fixos. Dues inversions que van anar acompanyades d'una reducció de la terra destinada a la fruita: ha passat d'unes 35 hectàrees a 20. Suficient.

“Abans una família vivia amb un parell o tres d'hectàrees, ara no pots ni viure amb 15 hectàrees”, esgrimeix en Josep mentre s'acaba el tallat a la llar de jubilats d'Alcarràs. Cada vegada s'exigia més volum de producció, fins que va arribar un moment en què els que més acumulaven perdien diners perquè els costos s'havien disparat molt més ràpid. “El pagès va passar de ser el que portava el xapo a un empresari”, rebla el Josep Maria des de l'altra banda de la barra. “El model de tota una família que anava a collir i que vivia de la pagesia s'ha acabat”, sentència l'excalcalde d'Alcarràs, Manel Ezquerria.

A la llar de jubilats, apareix un segon Joaquim Dolcet. El pare, de 86 anys. Pagès des que va "néixer", va conèixer la “misèria”, però també els anys d'esplendor. En Quimet, com se'l coneix, explica com Alcarràs va convertir-se en un poble pròsper quan a finals del franquisme els pagesos que treballaven per als grans terratinents (entre ells l'Església) van tenir accés a la terra. “Aquells homes ploraven d'alegria, per fi tenien alguna cosa pròpia, la gent treballava nit i dia perquè era seu”, narra fent un recorregut minuciós als canvis experimentats en l'enorme terme municipal d'Alcarràs des de la Guerra Civil fins ara. El poble es va capgirar com un mitjó. “Amb la fruita s'han fet molts diners”, reconeix. Però, des de fa uns anys, aquest model de negoci d'èxit que permetia que moltes famílies visquessin només de la terra s'ha extingit.

La tempesta, però, ve de lluny. “Fa molts anys un pagès francès em va dir que havia passat de produir 2 milions de quilos a 200.000. «La culpa és vostra», va dir-me. Nosaltres produïem més barat i vam entrar al seu mercat. Però ell ja va avisar que a nosaltres ens passaria el mateix amb els pagesos del nord d'Àfrica”, recorda en Joaquim fill. Dit i fet. Ara la fruita de Lleida no pot competir amb els preus de fora.

La caiguda de la pagesia també té a veure amb la duresa de la mateixa professió. En Joaquim ha vist com amics seus de quinta ho deixaven perquè la família no ho podia suportar. Que no puguis anar a la platja en tot l'estiu, o ni escapar-te un dia amb la dona perquè és temporada alta, passa factura. Molts dels seus amics van provar de guanyar-se la vida com a mossos d'esquadra. L'any 1992 ell també ho va intentar, però al final va desistir. Sí que ho va fer un amic seu, fill de pagesos i que havia fet una colla que es dedicava a esporgar: Josep Maria Estela, l'ara comissari en cap dels Mossos.

“Els joves hi veuen una pèrdua de qualitat de vida, com a pagès n'estàs pendent les 24 hores”, diu Ezquerria. “Si l'antigel t'avisa a la una de la matinada, i estàs de festa, hi has d'anar. La fruita no pot esperar. Les noves generacions no en volen saber res d'això”, diu en Joaquim. Ell mateix veu com els seus fills no el seguiran. La gran fa medicina i el petit de 17 anys té altres objectius. “Per què vols continuar si no et ve ningú al darrere? Quan el fill m'ho diu, per una banda, sento alegria, així no caldrà patir fins als 80 anys com mon pare, però és una alegria amarga”, explica. I posa d'exemple un home gran del poble que ha vist com el fill torna a casa a fer de pagès perquè l'han acomiadat. “L'home

havia passat 5 anys bons, perquè no tenia tanta pressió, però ara pixarà sang per ajudar el fill... Sempre he pensat que em pot passar a mi. Tinc ganes d'acabar, però no em puc relaxar. Em deixo 7 o 8 anys de marge i, llavors sí, tanco la parada. Dels 21 amics de colla ja no quedarà cap pagès", conclou.

El que passa a Alcarràs passa a qualsevol poble de la plana de Lleida. A Torrefarrera la Cooperativa va tenir més de 100 socis. L'any 1990 eren 53 i ara 13, cap menor de 40 anys. "Pagesos joves només en queden dos, la resta han diversificat el negoci", diu l'alcalde, Jordi Latorre. Qui s'ha criat en un d'aquests pobles ha vist com la majoria de fills de pagesos s'han buscat la vida en un altre sector. "Els pares ens van insistir que no féssim de pagesos i que estudiéssim", rebla Carlos Bosch. Similar al cas de Miquel Albana. "Ha mort la pagesia com l'hem vist i entès des de petits als pobles de per aquí".

I és que el paisatge s'ha transformat. No només pel creixement urbanístic, també perquè la fruita dolça perd terreny davant del cereal. Segons dades de JARC, a Catalunya, entre el 2016 i el 2020, les hectàrees de presseguers, perers, pomers i nectarina van baixar. Sobretot els primers, que han vist com desapareixia pràcticament un 27% de la superfície. En canvi, en una dècada els ametllers han crescut un 50%, i l'ordi i el blat de moro han doblat superfície. "Del cereal, amb un tractor i una sola persona en pots agafar moltes hectàrees", explica l'Adrià. Ell era pagès de tercera generació a l'Horta de Lleida. Van arribar a tenir 20 hectàrees de fruita dolça. El 2018, quan tenia 47 anys, el seu pare li va dir: "És l'hora de plegar". Els costos duplicaven els ingressos. Va arrendar la terra a un parent que ara hi fa cereal i va passar de ser pagès propietari a pagès assalariat. Va anar a collir pomes a l'Urgell i després va convertir-se en comercial. "El meu padrí [avi] ja ho deia: «Abans de l'euro cobraves amb pessetes la fruita i pagaves amb pessetes. Ara pagues amb euros els costos, però et paguen la fruita en cèntims». No anem bé", conclou l'Adrià.

La pel·lícula de Carla Simón parla del que implica per a una família pagesa la intenció del propietari de la terra de canviar els arbres per unes plaques d'energia solar. Precisament, a Alcarràs, hi ha un macroprojecte de les empreses Ignis i Solaria per construir nou parcs fotovoltaics en una àrea agrícola de gairebé 800 hectàrees, propietat de l'empresa Vall Companys. Per evacuar l'electricitat les promotores pretenen construir una única línia aèria d'alta tensió de 220 kV amb un traçat d'uns 17 quilòmetres, que afectaria desenes de propietaris petits, mentre que el Govern vol que se soterrí. El projecte ha superat ara la fase d'exposició pública, però s'han presentat prop de 2.500 al·legacions. La majoria a través de la plataforma No a la MAT del Segrià. La portaveu Mercè Cortina creu que aquest projecte "no es fa perquè hi hagi una necessitat real del territori, sinó per la bombolla energètica i el negoci especulatiu que hi ha al país", en mans d'un oligopoli, de poques empreses que priven amb propostes com aquesta de tirar endavant "projectes municipals". Han fet un càlcul estimatiu de l'impacte econòmic i creuen que els números no són bons a mitjà termini per al municipi. A més, conclou Cortina: "Si no es fan bé les coses ara, ens hipotequem durant dècades".

Albert Llimós “El pagès d’Alcarràs. Retrat d’un ofici que s’està acabant” Diari Ara. 21-2-2022.

Activitats

1. Per què hi ha una disminució de pagesos?
2. Què volia dir el pagès francès amb el seu advertiment?
3. Què es vol dir quan es parla de la duresa de l’ofici de pagès?
4. ¿Quina relació té aquesta frase “Els pares ens van insistir que no féssim de pagesos i que estudiéssim”, amb el que has vist a la pel·lícula?

LA VIDA PER UN CÈNTIM

Encara queda algun quiosc que ven diaris i dedica l’atenció als clients als qui els agrada llegir les notícies en paper, potser perquè estan convençuts que haver-les imprès suposa necessàriament que són verídiques, fins i tot en temes tan difícils d’avaluar i classificar com la separació de Piqué i Shakira. Alguns redactors hem tingut dubtes importants sobre qui s’havia d’ocupar de l’acord de separació de la parella, i més en un moment en què els diaris abracen seccions tan genèriques com Vida i Arts, Tendències, Estil o Gent. “Jo ho posaria a la portada”, respon tan tranquil el quiosquer on vaig a buscar el diari últimament a Barcelona.

Fa uns dies que vaig canviar de quiosc per un incident fins a cert punt previsible perquè el seu propietari variava cada dos per tres de venedor i en la seva majoria estaven més acostumats a servir cafès i infusions als joves que van i venen a peu o en bicicleta que a atendre un públic anònim que hi va a buscar un diari que no té reservat, res d’estrany de totes maneres en un Kiosco Café. Un dels últims compradors que vaig conèixer va arribar amb la llengua fora, va agafar un diari, va treure la targeta i davant de la sorpresa dels qui fèiem cua es va adreçar al venedor: “Cobra’m, que tinc el cotxe mal aparcat i no vull sorpreses!”. Ni tan sols va demanar perdó i es va esfumar en direcció al carrer Balmes.

Aquell dia vaig entendre com funcionava el negoci i em vaig carregar de paciència fins que poc després, en una jornada en què tornava a esperar el meu torn, qui atenia el quiosc va deixar anar un monòleg mentre preparava un te: “No m’explico com hi ha gent que continua comprant el diari; els renten el cervell”. Ja no em vaig poder aguantar i me’n vaig anar a buscar un altre quiosc mentre un client assentia i retirava els exemplars encarregats per una empresa de Gràcia. Als quioscos cafè els convenen compradors fixos que retiren els diaris sense dir gaire res al venedor, habitualment convertit en un bàrman de Barcelona.

Tampoc va ser fàcil el meu debut al nou quiosc –que vaig escollir després de comprovar que en la seva oferta no hi figuraven les begudes– perquè una senyora es va entestar a pagar els dos diaris retirats amb monedes i no va parar de comptar cèntims fins que va aplegar 3,20 euros. “La vida ens aniria

millor si valoréssim els cèntims”, es va excusar davant la meua sorpresa, i és que un servidor duu un moneder de goma ovalada –silicona– que em va regalar el meu estimat amic Oriol Puigdemont. No vam trigar a congeniar, veïns de poble i fills d’agricultors com som, després d’admetre que les meves despeses s’han disparat des que faig servir la targeta de crèdit per a qualsevol compra, també per a la T-Casual: 11,35 cèntims.

La supervivència de molts s’ha convertit en una qüestió de cèntims, i molt especialment en els pagesos, com s’ha vist amb les manifestacions pel preu de la llet de vaca i el dels préssecs, protagonistes de la pel·lícula *Alcarràs*. Quinze cèntims és l’import que uneix el pare i el fill en la seva reivindicació abans d’haver d’abandonar la seva terra per l’amenaça de la grua que obre via per a les plaques solars al Segrià. Hi ha agricultors que lluiten també contra els molins de vent que s’aixequen a Lleida i Tarragona. L’equilibri és tan difícil com estèril resulta lluitar amb tantes plagues com les que es visualitzen a Alcarràs.

La pel·lícula em sembla magnífica perquè explica de manera realista la vida d’una família de pagès: els avis, que regenten la finca amb un contracte verbal que sempre depèn de la voluntat dels amos, com si hagués estat una concessió per la gràcia de Déu –“sort en vàrem tenir aleshores dels senyors”, s’excusen els masovers–; els pares, a qui els canvien les regles del joc dia sí dia també i la resistència dels quals esdevé un drama emocional i físic que a vegades sona a xantatge, perquè volen i dolen –sí però no– amb els seus descendents; i els fills mateixos, que se saben el punt final de la història, a vegades obedients i d’altres indomables, només compresos per la Dolors.

Les mares de pagès es desviuen pels fills, pels marits, pels avis i també pels germans i pels cunyats, fins i tot quan deserten; treballen, ajuden i callen; i les seves bufetades sonen com música celestial a *Alcarràs*. La pel·lícula de Carla Simón es veu i se sent perquè el seu llenguatge és precís –impossible superar l’expressió “la canalla de Déu”. Hi ha qui es queixa que potser és massa lenta, com si la vida al camp fos ràpida i hagués d’anar compassada al ritme del consumidor depredador, aquell que menja préssecs de gener a desembre sense tenir en compte les estacions del temps, igual de content amb la fruita de Lleida que amb la de Turquia.

Els productes de proximitat exigeixen moltes hores, igual que els diaris que arriben als quioscos. No hi ha res que em resulti més reparador que anar a buscar el diari i tractar amb els pagesos que reneguen, amb subvenció o sense, perquè el gra difícilment arriba a l’hora, tan a prop i alhora tan llunyà –insisteixo– als diaris, també al Lluçanès. Gairebé no queden caixers automàtics a molts pobles, la majoria de les seues bancàries han estat suprimides i la targeta no és una garantia per a la compra, de manera que s’imposa dur moneder per si cal pagar al comptat, cèntim a cèntim, com aquella senyora al quiosc de Barcelona.

Tot i que ja entenc que no és una solució ni tan sols a curt termini, comptar els cèntims, i més els que no acompanyen l’euro sinó que es valen per si sols –res d’arrodonir–, m’ha servit per saber quant val un diari, a quant paguen el litre de llet de vaca, el preu que demanen pels seus préssecs els pagesos d’Alcarràs i

descobrir també que si algun cop t'atures a ajudar qui demana almoina et posa mala cara si li pagues amb algun cèntim i no en euros.

Ramon Besa "La vida per un cèntim". El País. 18-6-2022.

Activitats

1. Què creus que hi ha al darrere del desencís de l'autor respecte el quiosc on anava a comprar el diari?
2. Per què l'autor defensa la "lentitud" d'Alcarràs?
3. Quin trobes que és el paral·lelisme entre comprar el diaris de paper i el film *Alcarràs*? De què ens està parlant, en realitat, l'autor?

CONTRACAMP: ASPECTES DIDÀCTICS PER AL PROFESSORAT

Elements de debat i relacions que es poden establir

- La devastació de l'agricultura tradicional.
- La pertinença a la terra.
- El despoblament del camp.
- La infravaloració dels productes agrícoles en la economia.
- La importància de la unitat familiar en temps de crisi.
- Les tensions generacionals.
- La infància com a base de la personalitat i de l'imaginari dels éssers humans.
- La resiliència com a element clau per superar situacions personalment i socialment desfavorables.
- La necessitat de la lluita davant les injustícies socials.
- El cinema com a suport per al debat social i les emocions.
- La tolerància i l'empatia en les nostres relacions familiars i humanes.

Objectius formatius

- Comprendre el film.
- Ser conscients de la crisi de l'agricultura tradicional.
- Entendre l'explotació de les gran empreses de distribució vers els petits pagesos.
- Valorar el treball dels pagesos.
- Reflexionar sobre els principis econòmics en la nostra societat i articular alternatives humanitzadores.

- Analitzar les característiques estètiques i ideològiques del cinema

Criteris d'avaluació

- Visionat atent, correcte i respectuós del film.
- Respondre adequadament a les qüestions de comprensió i de llenguatge cinematogràfic de forma reflexiva i interessada.
- Capacitat per relacionar i entendre les diferents problemàtiques socials plantejades en el film.
- Identificar els temes i subtemes del film.
- Lectura dels textos de la proposta didàctica i realització adequada de les activitats.
- Participació activa en els debats que es puguin suscitar.
- Expressió escrita i oral correcta de les feines proposades.